

**“Xalq Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**  
**MALİYYƏ VƏZİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT**  
**31 dekabr 2017-ci il tarixdə başa çatmış il üzrə**

*Azərbaycan Manatı ilə*

**Qeyd**                      **31 dekabr**                      **31 dekabr**  
   **2017-ci il**                      **2016-cı il**

**AKTİVLƏR**

*Uzunmüddətli aktivlər*

Torpaq, tikili və avadanlıqlar	7	760 130	322 540
Qeyri-maddi aktivlər	8	705 199	765 475
Uzunmüddətli maliyyə aktivləri	1	6 165 345	5 612 100
		<b>7 630 674</b>	<b>6 700 115</b>

*Qısamüddətli aktivlər*

Ehtiyatlar	9	-	10 871
Birbaşa sığorta üzrə qısamüddətli debitor borcları		3 083 425	2 748 625
Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə q/m debitor borcları	15	700 074	389 572
Sair qısamüddətli debitor borcları	10	109 176	36 397
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	12	40 770 208	43 878 623
Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı	14	554 663	369 349
Sair qısamüddətli aktivlər	11	67 017	5 650
		<b>45 284 563</b>	<b>47 439 087</b>

**CƏMI AKTİVLƏR**

**52 915 237**                      **54 139 202**

**KAPİTAL**

Nizamnamə (Səhmdar) kapitalı	19	44 709 500	39 388 700
Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)		1 510 986	5 369 966
<b>CƏMI KAPİTAL</b>		<b>46 220 486</b>	<b>44 758 666</b>

**ÖHDƏLİKLƏR**

*Uzunmüddətli öhdəliklər*

Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər	13	233 442	135 511
Sığorta ehtiyatları	14	6 336 651	9 229 419
Qarşısılınma tədbirləri fondu	15	60 958	-
		<b>6 631 051</b>	<b>9 364 930</b>

*Qısamüddətli öhdəliklər*

Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	16	-	-
Qısamüddətli kreditör borcları	17	24 734	15 606
Sair qısamüddətli öhdəliklər	18	38 966	-
		<b>63 700</b>	<b>15 606</b>

**CƏMI ÖHDƏLİKLƏR**

**6 694 751**                      **9 380 536**

**CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR**

**52 915 237**                      **54 139 202**

Raman Kurbanov  
*İdarə heyətinin sədri*  
 07 mart 2018-ci il



Şəhla Səfərova  
*Baş mühasib v.m.i.e.*  
 07 mart 2018-ci il



## **1.2.Cəmiyyətin hüquqi ünvanı**

“Xalq Sığorta” ASC-nin ünvanı aşağıdakı kimidir:

Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 22L .

## **1.3.Əməliyyat valyutası**

Hazırkı maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Azərbaycan Manatı (AZN) ilə ifadə olunmuşdur.

## **2. Cəmiyyətin əməliyyat mühiti**

Azərbaycan Respublikası inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas olan xüsusiyyətlərə malikdir. Son illər ölkədə güclü iqtisadi artım müşahidə olunmuşdur. Lakin hal-hazırda dünya iqtisadiyyatında mövcud olan qlobal maliyyə böhranı Azərbaycana da öz təsirini göstərməkdədir. Kommersiya sektoruna təsir göstərə biləcək bütün tendensiyaları, eləcə də onların Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətinə təsirini (əgər varsa) qabaqcadan proqnozlaşdırmaq mümkün deyil.

## **3. Uçot siyasətinin təqdimatı**

Uçot siyasətinin bu maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsində istifadə edilən əsas müddəaları aşağıdakı bəndlərdə göstərilmişdir. Əgər başqa açıqlamalarda istinad qeydləri edilməmişdirsə, göstərilən uçot siyasəti müddəaları təqdim edilən bütün hesabat dövrlərində ardıcıl tətbiq edilmişdir.

### **3.1.Maliyyə hesabatlarının tərtib olunmasının ümumi əsasları**

“Xalq Sığorta” ASC-nin maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun tərtib edilmişdir. Bu maliyyə hesabatlarında, aktivlər və öhdəliklər faktiki xərclər üzrə qiymətləndirilmişdir. Gəlirlər və xərclər hesablama metodu ilə göstərilmişdir.

Maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun tərtib edilməsi nəzərdə tutur ki, rəhbərlik əsas qiymət göstəricilərini müəyyənləşdirir. Rəhbərlikdən həmçinin tələb edilir ki, Cəmiyyətin uçot siyasətinin həyata keçirilməsi sahəsində peşəkar mülahizələr açıqlansın.

### **3.2.Valyutaların yenidən hesablanması**

#### *(a) Funksional valyuta və hesabat valyutası*

Funksional valyuta maliyyə hesabatlarında maddələrin ölçülməsi üçün istifadə olunur. Bu müəssisənin yerli valyutası olan Azərbaycan Respublikası manatıdır (AZN).

#### *(b) Əməliyyatlar və qalıqlar*

Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyatların aparılma tarixinə valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq funksional valyutada əks etdirilir. Məzənnə fəqqləri funksional valyutalardan fərqli valyutalarda aparılan əməliyyatlar və sövdələşmələr üzrə yaranır (və hər bir valyutanın müəyyən sayda vahidlərinin müxtəlif məzənnə kursunda digər valyutaya çevrilməsi nəticəsində yaranan fərq kimi müəyyən edilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar üzrə yaranan mənfəət və zərərlər, həmçinin xarici valyutada ifadə edilən monetar aktivlərin və öhdəliklərin hesabat dövrünün sonuna

## **“Xalq Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**

### **31 dekabr 2017-ci il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər**

məzənnə kursu üzrə yenidən hesablanmasından yaranan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. Bu cür əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri müvəqqəti olaraq pul vəsaitlərinin və netto-investisiyaların hedcinqləşdirilməsi (aktivlər və öhdəliklərin dəyərinin dəyişməsindən yaranan itkilərdən sığortalanmaq üçün həyata keçirilən əməliyyatlar) kapital hesabına aid edilmişdirsə, məzənnə fərqləri mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilmir.

Monetar maddələr mövcud valyuta vahidləri və valyuta vahidlərinin sabit və ya müəyyən olunan sayında əldə edilən və ya ödənilən aktivlər və öhdəliklərdir. Monetar maddələrin əsas xüsusiyyəti sabit və ya müəyyən olunan sayda valyuta vahidlərinin əldə edilməsi hüququdur. Monetar maddələr nəğd, əldə edilən vəsaitləri, sudaları, ödənilməli olan məbləğləri, uzunmüddətli borcları, təminatları, işçi müavinətləri öhdəliklərini və təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərini daxil edir.

Qeyri-monetar maddələrə səhmlər, ehtiyatlar, əvvəlcədən ödənilmiş gələcək dövrün xərcləri, əmlak, torpaq, tikili və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər daxil edilir.

#### *Xarici valyuta məzənnələri*

Cəmiyyət maliyyə hesabatlarının tərtib olunması üçün aşağıdakı valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

	<i>31 dekabr 2017-ci il</i>	<i>31 dekabr 2016-cı il</i>
1 ABŞ dolları	1.7001 AZN	1.7707 AZN
1 Avro	2.0307 AZN	1.8644 AZN

### **3.3. Binalar və avadanlıqlar (Əsas vəsaitlər)**

Əsas vəsaitlər elə maddi aktivlərdir ki:

- Mal və xidmətlərin istehsalı və təchizatında istismar edilir, gələcəkdə icarəyə verilmək və ya inzibati məqsədlər üçün istifadə edilir;
- Bir dövrdən artıq dövr ərzində istifadə edilməsi gözlənilir.

Torpaq və binalara əsasən istehsal sahələri və binaları, ticarət sahələri və binaları, ofis sahələri və binaları daxildir. Torpaq və binalar ədalətli dəyər üzrə əks etdirilir. Cəmiyyətin balansında torpaq və binalar yoxdur.

Ədalətli dəyər – yaxşı məlumatlandırılmış, razılığa gəlmiş və bir-birindən asılı olmayan tərəflər arasında ticari sövdələşmələrdə aktivin mübadilə edildiyi dəyərdir. Binalar üzrə ədalətli dəyər müstəqil kənar qiymətləndirici tərəfindən vaxtaşırı keçirilən (adətən üç ildən bir dəfədən az olmayaraq) qiymətləndirmə ilə müəyyənləşdirilir (amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla). Yenidənqiymətləndirmə tarixinə yığılmış istənilən amortizasiya məbləği aktivin balans dəyərindən silinir və xalis dəyər yenidənqiymətləndirmə dəyərində hesablanır. Qalan bütün əsas vəsaitlər ilkin dəyərlə amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla əks etdirilir.

İlkin dəyər bu aktivlərin əldə edilməsi ilə birbaşa əlaqədar olan xərcləri nəzərdə tutur. İlkin dəyərə həmçinin valyuta ilə alınmış əsas vəsaitlərin hedcinqi üzrə kapitala keçirilən pul vəsaitlərinin axını üzrə mənfəət və zərərlər də daxil edilir.

---

## ***“Xalq Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti***

### ***31 dekabr 2017-ci il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər***

---

Sonrakı xərclər aktivin balans dəyərində yalnız o vaxt əlavə edilir və ya ayrıca aktiv kimi qəbul edilir ki, bu aktivlərlə əlaqədar olan gələcək iqtisadi səmərələr Cəmiyyətə keçsin və düzgün qiymətləndirilə bilinsin. Qalan dütün cari təmir və istismar xəcləri o dövrün mənfəət və zərərlər haqqında hesabatında əks etdirilir ki, həmin dövrdə bu xərclər çəkilmişdir.

Hər il aktivin yenidənqiymətləndirilmiş balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları (amortizasiya ayırmaları mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir) və aktivin ilkin balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları arasındakı fərq, ədalətli dəyər üzrə ehtiyat (rezerv) hesabından “Bölüşdürülməmiş mənfəət” hesabına keçirilir.

#### **3.4. Amortizasiya**

Cəmiyyətin torpaq və binaları yoxdur.

Digər əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya azalan qalıq dəyəri metoduna, yəni əsas vəsaitlərin faydalı istismar müddəti ərzində aşağıdakı illik amortizasiya dərəcələrini tətbiq etməklə, aktivlərin qalıq dəyərində və ya yenidənqiymətləndirilmiş dəyərində vurmaqla həyata keçirilir. Faydalı istismar müddəti və ya illik amortizasiya dərəcələri aşağıdakı qaydada müəyyən edilir:

- Maşın avadanlıq – 5 il və ya illik 20%
- İT avadanlıqları – 4 il və ya illik 25%
- Nəqliyyat vasitələri – 4 il və ya illik 25%
- Məbel və təsərrüfat inventarları – 5 il və ya illik 20%
- Sair əsas vəsaitlər – 5 il və ya illik 20%

Aktivlərin ləğv edilmə dəyərində və onların faydalı istismar müddətinə vaxtaşırı yenidən baxılır və zərurət olduqda, hər bir hesabat dövrünə təshih edilir.

Əsas vəsaitlərin xaric olmasından mənfəət və zərərlər bu əsas vəsaitlərin satışı ilə onların balans dəyərində müqayisə edilməsi yolu ilə müəyyən edilir. Xaric olmalardan mənfəət və zərərlər mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

#### **3.5. Qeyri-maddi aktivlər**

Cəmiyyətin bütün qeyri-maddi aktivləri müəyyən faydalı xidmət müddətinə malik olmaqla əsasən audiovizual əsərə hüquqlar, proqram məhsulları və lisenziyadan ibarətdir.

Əldə edilmiş hüquqlar və proqram məhsulları onların alınması və tətbiq edilməsi üçün çəkilmiş xərclərin əsasında kapitallaşdırılmışdır. Cəmiyyət tərəfindən nəzarət olunan identifikasiya oluna bilən unikal proqram təminatı ilə birbaşa əlaqəli olan tərtibat xərcləri, çəkilmiş xərclərdən artıq olan iqtisadi səmərə gətirəcəyi halda qeyri-maddi aktivlər kimi tanınır. Kapitallaşdırılmış xərclərə proqram təminatını tərtib edən şirkətlərə sərf edilən xərclər daxildir. Proqram təminatı ilə əlaqədar olan bütün digər xərclər (məsələn, texniki dəstək xərcləri) çəkildiyi zaman xərcə silinir. Kapitallaşdırılmış proqram təminatı onun 10 illik faydalı xidmət müddəti ərzində bərabər çıxılmalar metoduna əsasən amortizasiya olunur.

Lisenziyanı - sığorta fəaliyyət növünə müvafiq dövlət orqanı tərəfindən müddətsiz verilmiş xüsusi icazə təşkil edir və şərti olaraq 10 il faydalı xidmət müddəti ərzində bərabər çıxılmalar metoduna əsasən amortizasiya olunur. İcbari Sığorta Bürosuna ödənilmiş birdəfəlik haqq (200,000 manat məbləğində) şərti olaraq 10 il faydalı xidmət müddəti ərzində bərabər çıxılmalar metoduna əsasən amortizasiya olunur.

### **3.6. Aktivlərin qiymətdən düşməsi**

Faydalı istismar müddəti müəyyən edilə bilinməyən aktivlər amortizasiya olunmur və hər il qiymətdən düşmə məqsədləri üçün testləşdirmə aparılır. Amortizasiya olunan aktivlər, əgər hər hansı bir hadisə və ya şəraitin dəyişməsi balans dəyərini bu aktivlərin əvəzinin ödənilmə dəyəri olmamasını göstərsə, hər dəfə qiymətdən düşmə məqsədləri üçün qiymətləndirilir. Qiymətdən düşmə zərəri aktivin balans dəyərini onun əvəzinin ödənilmə dəyərindən artıq olan məbləğində tanınır. Əvəzinin ödənilməsi dəyəri aşağıdakı iki meyarlardan daha böyük olan məbləğlərdən biridir:

(a) Aktivin satışı üzrə xərclər çıxılmaqla ədalətli dəyəri;

(b) İstifadə edilmə dəyəri.

Aktivlərin qiymətdən düşməsi məqsədləri üçün aktivlər pul axınlarını eyniləşdirən qruplaşdırma qaydasında ən kiçik qruplara bölünürlər.

### **3.7. İntestisiyalar**

Cəmiyyət özünün investisiyalarını aşağıdakı şəkildə təsnifləyir:

- Ədalətli dəyərini dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri;
- Borc vəsaitləri və debitor borcları,
- İntestisiyalar;
- Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri.

Təsnifləşdirmə investisiyaların hansı məqsədlə alınmasından asılıdır. Rəhbərlik investisiyaların təsnifləşdirilməsini onların ilkin tanınması zamanı müəyyən edir və hər bir hesabat tarixinə onları yenidən nəzərdən keçirir.

*(a) Ədalətli dəyərini dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri*

Bu kateqoriya iki alt kateqoriyaya bölünür: ticarət üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri və ilkin tanınmış ədalətli dəyərini dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri. Maliyyə aktivləri bu kateqoriyaya o zaman aid edilir ki, onlar yaxın gələcəkdə satış üçün nəzərdə tutulmuşdur və onlar rəhbərlik tərəfindən belə ifadə edilmişdir. Törəmə maliyyə alətləri də həmçinin satış üçün nəzərdə tutulmuş hesab edilirlər ki, onlar hedcinqləşdirmə alətləri deyildirlər. Əgər bu aktivlər satış üçün nəzərdə tutulmuşlarsa, və ya onların satılması balans hesabatı tarixindən bir ildən artıq olmayan müddətdə nəzərdə tutulmuşdursa, bu kateqoriyanın aktivləri qısamüddətli aktivlər kimi təsnifləşdirilirlər.

*(b) Borc vəsaitləri və debitor borcları*

Borc vəsaitləri və debitor borcları təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən ödəmə müddəti olan və aktiv bazarda qiyməti təyin edilməyən (kotirovka olunmayan) qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Onlar o vaxt yaranırlar ki, Cəmiyyət debitor borclarının satılması niyyəti olmadan pul vəsaitlərini, malları və xidmətləri birbaşa debitora təqdim edir. Belə borc vəsaitləri və debitor borcları dövriyyə aktivləri kimi təsnifləşdirilirlər və qısamüddətli aktivlərə aid edilirlər (əgər ödəmə müddəti mühasibat balansının tərtib edilmə tarixindən bir ilədək müddətdən artıq deyildirsə). Borc vəsaitləri və debitor borcları mühasibat balansında “Debitor borcları” maddəsinin tərkibində əks etdirilmişlər.

*(c) Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar*

Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar təsbit edilmiş ödəmə müddəti olan elə qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir ki, onlarla münasibətdə ödəniş müddətinin çatmasına qədər Cəmiyyətin onları saxlamağa qəti niyyəti və imkanı vardır. Hesabat dövründə Cəmiyyətin bu kateqoriya üzrə heç bir investisiyası olmamışdır.

(d) *Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri*

Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri bu kateqoriyada nəzərdə tutulmamış və ya digər kateqoriyalarda təsnifləşdirilməmiş qeyri-törəmə maliyyə alətləridir. Əgər rəhbərliyin bu aktivləri mühasibat balansının tətib edilmə tarixindən bir ilədən müddətə satmaq niyyəti yoxdursa, onlar qeyri-dövriyyə aktivlərinə aid edirlər və uzunmüddətli aktivlərin tərkibində əks etdirilirlər.

### **3.8. Ehtiyatlar**

Ehtiyatlar iki göstəricidən ən aşağı dəyərə malik olan qiymət üzrə əks etdirilirlər:

(a) Maya dəyəri

(b) Xalis satış dəyəri

Ehtiyatların maya dəyəri birinci satınalmaların qiyməti üzrə hesablanır. Ehtiyatların dəyərində, bu xammal və material ehtiyatlarının əldə edilməsi ilə bağlı olan və müvafiq pul axınının hədcinləşdirilməsi alətləri üzrə mənfəət və zərərlər hesabından keçirilmiş zərərlər daxil edilir.

### **3.9. Debitor borcları**

Debitor borclar ilkin olaraq ədalətli dəyər üzrə əks etdirilir. Sonradan isə qiymətdən düşmə ehtiyatlarının (rezervlərinin) yaradılması metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyər ilə uçota alınır. Debitor borcları üzrə qiymətdən düşmə ehtiyatları (rezervi) o halda yaradılır ki, elə obyektiv sübutlar mövcuddur ki, Cəmiyyət tərəfindən ilkin maliyyələşmə nəticəsində yaranmış bütün debitor borclarının yığılması mümkün deyildir və ya bütün debitor borclarının ödənilməsi mümkünsüzdür. Ehtiyatların (rezervin) məbləği aktivin balans dəyəri ilə pul vəsaitləri axınının effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınan fərz edilən diskontlaşdırılmış dəyəri arasındakı fərkdir. Ehtiyatların (rezervlərin) yaradılması və ya dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

### **3.10. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri**

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nəgd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nəgd pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüksəklikvidli investisiyalar əks etdirilir. Mühasibat balansında bank overdraftları qısamüddətli öhdəliklərin tərkibində qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər maddəsi üzrə əks etdirilir.

### **3.11. Səhmdar kapital**

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir.

Yeni səhmlərin buraxılması ilə əlaqədar olan xərclər kapitalın tərkibində əks etdirilir.

### **3.12. Kreditlər və borclar**

Kreditlər və borclar ilkin olaraq sövdələşmənin aparılmasına çəkilən xərclər çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə tanınır. Sonrakı dövrlərdə kreditlər və borclar amortizasiya olunan dəyər ilə əks etdirilir: istənilən alınmış vəsaitlər və ödənilmiş məbləğlər arasındakı fərq kredit və borcların verilmə müddəti ərzində mənfəət və zərərlər haqında hesabtda əks etdirilir (effektiv faiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə).

Konvertasiya olunan istiqrazların öhdəliklərə aid olan hissəsinin ədalətli dəyəri konvertasiya olunmayan istiqazlara ekvivalent bazar faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə müəyyən olunur. Bu məbləğ konvertasiyada ləğv olunma müddətinə və istiqrazların ödənmə müddətinin çatması müddətinə qədər amortizasiya olunan öhdəliyin dəyəri kimi əks etdirilir. Alınmış qalan vəsaitlər konvertasiyaya opsiyon kimi mənfəət vergisi effekti çıxılmaqla kapitala əlavə edilir.

Kreditlər və borclar, Cəmiyyət tərəfindən bu öhdəliklərin ödənilmə müddətinin mühasibat balansının tərtib edilmə müddətindən ən azı bir ildən artıq olan müddətə ödəniləcəyi barədə şərtsiz hüququ olaması halları istisna olmaqla, qısamüddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir.

### **3.13. Sığorta ehtiyatları**

Sığorta ehtiyatları, o cümlədən sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı Azərbaycan Respublikası Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası tərəfindən müəyyən edilmiş qaydalar əsasında hesablanır. Hazırkı maliyyə hesabatlarında sığorta ehtiyatları və sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı həmin qaydalar əsasında hesablanmışdır. 14 sayılı Qeyddə sığorta ehtiyatlarının tərkibi açıqlanmışdır.

### **3.14. Mənfəət vergisi**

Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında balans tarixinə Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanmışdır. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirəsalınmış mənfəət vergisindən ibarət olub, mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır. Lakin, həmin və ya başqa dövrdə bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınan əməliyyatlara aid olan vergilər bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınır.

Cari mənfəət vergisi, cari və ya əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər, maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim edilməsindən əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və digər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə ehtiyat (rezerv) öhdəliklər metodu istifadə edilməklə tam həcmdə yaradılır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və öhdəliklərin vergitutma bazası ilə onların maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş balans dəyəri arasında meydana çıxan bütün zaman fərqləri üzrə müəyyən edilir. Lakin, təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və ya öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı meydana çıxırsa, o halda təxirə salınmış mənfəət vergisi uçotda əks etdirilmir (əgər, sövdələşmənin həyata keçirildiyi anda nə mühasibat mənfəətinə, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir etməyən biznesin birləşdirilməsi ilə əlaqədar deyildirsə). Təxirə salınmış mənfəət vergisi mühasibat balansının tərtib edilmə tarixinə qüvvədə olan



Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində müəyyən edilmiş vergi dərəcələrinə müvafiq olaraq hesablanmışdır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri o zaman tanınır ki, gələcəkdə zaman fərqləri məbləğində azaldıla biləcək vergiyə cəlb ediləsi mənfəət əldə edilməsi ehtimalı vardır.

### **3.15. Qarşıdakı xərclər və ödənişlər üzrə ehtiyatlar (rezervlər)**

Qarşıdakı xərclər və ödənişlər üzrə ehtiyatlar (rezervlər) o zaman yaradılır ki:

- Cəmiyyət keçmiş dövrlərdə baş vermiş hadisələr nəticəsində hər hansı hüquqi öhdəliklər daşıyır və ya könüllü surətdə öz üzərinə əənəvi öhdəliklər qəbul etmişdir;
- Ehtimallar vardır ki, bu öhdəliklərin səhmana salınması üçün pul vəsaitlərinin axını labüddür;
- Bu öhdəliklərin məbləği etibarlı surətdə hesablanıla bilər.

Gələcək dövrlərin əməliyyat zərərləri üzrə ehtiyatlar yaradılmır.

### **3.16. Gəlirin tanınması**

Gəlirlər aşağıdakı qaydada tanınır:

#### *(a) Birbaşa sığorta üzrə gəlir*

Birbaşa sığorta üzrə gəlir o vaxt tanınır ki, Cəmiyyətlə sığortalı arasında müqavilə imzalanmış, sığorta polisi sığortalı tərəfindən qəbul edilmişdir və müvafiq olan debitor borcunun alınması üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

#### *(b) Təkrarsığorta üzrə gəlir*

Təkrarsığorta üzrə gəlir o vaxt tanınır ki, Cəmiyyətlə təkrarsığortalı arasında risklərin təkrarsığortaya qəbul edilməsinə dair müqavilə imzalanmışdır və müvafiq olan debitor borcunun alınması üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

#### *(c) Sığorta ödənişlərində təkrarsığortaçıların payı üzrə gəlirlər*

Sığorta ödənişlərində təkrarsığortaçıların payı üzrə gəlirlər o zaman tanınır ki, təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə baş vermiş sığorta hadisəsinə görə zərərin müvafiq hissəsinin təkrarsığortaçı tərəfindən ödəniləcəyi razılaşıdırılmışdır və həmin hissənin ödənilməsi üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

#### *(d) Təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissyon muzzdlar üzrə gəlirlər*

Təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissyon muzzdlar üzrə gəlirlər o zaman tanınır ki, risklərin təkrarsığortaya verilməsinə dair təkrarsığortaçı ilə müqavilə bağlanmışdır və həmin müqavilə üzrə komissyon muzzdun alınması üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

#### *(e) Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər*

Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər o hesabat dövrünə aid edilir ki, bu xidmətlər göstərilmişdir və xidmət göstərilməsi üzrə konkret sövdələşmənin tələbləri başa çatdırılmışdır. Konkret sövdələşmənin tələblərinin başa çatdırılması dərəcəsi faktiki göstərilmiş xidmətlərin həcmünün sövdələşmə üzrə göstəriləcək xidmətlərin ümumi həcmindəki payı kimi

qiymətləndirilir.

*(f) Faiz gəlirləri*

Faiz gəlirləri effektiv faiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə zaman tənəsüblüyü əsasında tanınır. Debitor borcunun dəyərinin aşağı düşməsi hallarında Cəmiyyət balans dəyərini əvəzi ödənilə bilən dəyərə qədər aşağı salır. Dəyərin bu qaydada aşağı salınması, maliyyə alətlərinin effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə edilməklə, ilkin tanınma tarixinə pul vəsaitləri axınının gələcək diskontlaşdırılmış hesablamaları yolu ilə müəyyən edilir. Dəyəri aşağı salınmış faiz gəlirləri konkret şəraitdən asılı olaraq, pul vəsaitlərinin daxil olması və ya xərclərin əvəzinin ödənilməsi qaydasında tanınır.

*(g) Dividend gəlirləri*

Dividend gəlirləri o zaman tanınır ki, səhmdarların mənfəət əldə etmək hüququ müəyyən olunmuşdur.

### **3.17. İcarə**

Mülkiyyət hüququndan irəli gələn risklərin və səmərələrin əhəmiyyətli hissəsinin icarəyə verəndə qalması hallarındakı icarə, əməliyyat icarəsi kimi təsnifləşdirilir. Əməliyyat icarəsi müqaviləsi üzrə ödənişlər bütün icarə müddəti üzrə bərabər hissələrə bölünməklə, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

### **3.18. Dividendlərin verilməsi**

Cəmiyyətin səhmdarlarına dividendlər maliyyə hesabatlarında öhdəlik kimi o dövrdə tanınır ki, həmin dövrdə Cəmiyyətin səhmdarları tərəfindən təsdiq edilmişdir (qərar qəbul edilmişdir).

## **4. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi**

### **4.1. Maliyyə risklərinin faktorları**

Cəmiyyətin fəaliyyəti bir sıra maliyyə risklərinə meyillidir: bazar riski (valyuta riskləri, faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ədalətli dəyərə təsir riski və qiymət riski daxil olmaqla); kredit riski; likvidlik riski və faiz dərəcələrinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına təsiri riski. Cəmiyyətin risklərin idarə olunması üzrə proqramı, maliyyə risklərinin qabaqcadan müəyyən edilə bilinməməsi amilinə cəmləşdirilmişdir (fokusuna yığılmışdır) və Cəmiyyətin fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinə potensial əlverişsiz təsirinə minimallaşdırılmasına yönəldilmişdir. Cəmiyyət müəyyən risklərin hədcinqləşdirilməsi üçün törəmə maliyyə alətlərindən istifadə edir.

*(a) Bazar riski*

*(i) Valyuta riski*

Cəmiyyət beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə malikdir və ona görə də, xarici valyuta kurslarının (əsasən, ABŞ dolları, evro, Rus rublu və s.) dəyişməsiindən valyuta risklərinə meyillidir. Gələcək kommersiya sövdələşmələri, tanınmış aktivlər və öhdəliklər, həmçinin xarici şirkətlərə netto-investisiyalara münasibətdə mübabilə kurslarının dəyişməsi riski mövcuddur.

*(ii) Qiymət riski*

Cəmiyyət tərəfindən sığorta tarifləri könüllü sığortanın hər bir növü üzrə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırılmış Qaydalara uyğun olaraq müəyyən edilir. Rəqabət mühitində könüllü sığorta növləri üzrə qiymət riski mövcuddur. İcbari sığorta növləri üzrə qiymətlər dövlət tərəfindən müəyyən olunduğundan bu növ sığorta müqavilələri üzrə qiymət riski mövcud deyildir.

*(b) Kredit riski*

Cəmiyyət əhəmiyyətli kredit risklərinə mübtəla deyildir. Cəmiyyətdə etibarlı kredit tarixinə məxsus olan alıcıların ödəmə qabiliyyəti olmasına inamı təmin edən prosedurlar işlənmişdir. Törəmə alətlərlə sövdələşmələr və pul əməliyyatları yalnız yüksək ödəmə qabiliyyəti olan maliyyə institutları ilə aparılır. Cəmiyyət tərəfindən heç bir istisnaya yol vermədən bütün maliyyə institutları üçün kredit riskini məhdudlaşdıran prosedurlar işlənmişdir.

*(c) Likvidlik riski*

Likvidlik riskinin ehtiyatlılıqla idarə edilməsi pul vəsaitləri və dövriyyədə olan qiymətli kağızların kifayət həcmnin saxlanması, açılmış kredit xəttləri vasitəsilə adekvat maliyyələşmə imkanlarını və ortaya çıxma biləcək disbalans hallarında operativ idarəetmə imkanlarını nəzərdə tutur.

*(d) Faiz dərəcəsinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına və ədalətli dəyərə təsiri riski*

Cəmiyyət faiz gəliri gətirən əhəmiyyətli məbləğdə aktivlərə malikdir. Bu səbəbdən də faiz gəlirləri üzrə mənfəət və pul vəsaitlərinin əməliyyat axınları, əsasən bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsindən asılıdır.

## **4.2. Törəmə maliyyə alətləri və hedcinq əməliyyatları**

Törəmə maliyyə alətləri müvafiq sövdələşmələrin (kontraktların) bağlanma tarixinə ilkin balans dəyəri ilə uçota alınır: sonradan ədalətli dəyərə yenidən qiymətləndirmə tələb edilir. Bu qaydada müəyyən edilmiş gəlirlər və zərərlər maliyyə alətlərinin hedcinq aləti kimi təsnifləşdirilməsindən asılıdır.

*(a) Ədalətli dəyərin hedcinqləşdirilməsi*

Cəmiyyət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilən törəmə alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda hedcinqləşmə riskinə aid olan hedcinqləşdirilən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi ilə birlikdə əks etdirilir.

*(b) Pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi*

Cəmiyyət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilən törəmə alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsinin effektiv hissəsi kapitalın tərkibində tanınır (bu dəyişmənin effektiv olmayan hissəsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir).

*(c) Xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçotu tətbiq edilməyən törəmə alətlər*

Bir sıra maliyyə alətləri xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçotu qaydalarına aid edilmir. Hedcinqləşdirmə əməliyyatları tətbiq edilməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi

birbaşa mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

#### **4.3.Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi**

Aktiv bazarda dövriyyədə olmayan maliyyə alətlərinin (birjadan kənar maliyyə alətləri) ədalətli dəyəri müxtəlif qiymətləndirmə metodları vasitəsilə müəyyən edilir. Cəmiyyət hesabat tarixinə bazar şəraitindən asılı olaraq mövcud olan bir neçə qiymətləndirmə metodundan istifadə edir. Uzunmüddətli borcların ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi üçün analoji alətlər üçün birja qiymətləri və ya dilerlərin kotirovkaları tətbiq edilir. Qalan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi üçün hesablama pul vəsaitləri axınının diskontlaşdırılması metodu istifadə edilir. Faiz svoplarının ədalətli dəyəri pul vəsaitlərinin gələcək axınının törəmə dəyəri kimi hesablanır. Forvard valyuta sövdələşmələrinin (kontraktlarının) ədalətli dəyəri bazarda təkmül tapmış forvard valyuta kurslarından istifadə edilməklə hesablanır.

### **5. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli mühasibat təxminləri və fərziyyələri**

Cəmiyyət növbəti maliyyə ili ərzində hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğinə təsir göstərən təxminlər və fərziyyələr irəli sürür. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və fərziyyələr irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

#### **5.1.Müştəri debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə zərərlər**

Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərkən istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmini və həqiqi zərərlər arasındakı hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

#### **5.2.Vergilər, əmək münasibətləri və sosial sığorta**

Vergilərin hesablanması və ödənilməsi, əmək münasibətləri üzrə işçilərlə hesablaşmalar, sosial sığorta üzrə əməliyyatlar Azərbaycan Respublikasının vergi, əmək və sosial sığorta üzrə qanunvericiliyinə uyğun olaraq aparılır.

#### **5.3.Sığorta qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş normalar.**

Cəmiyyət sığorta üzrə fəaliyyəti zamanı “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu ilə nəzərdə tutulmuş və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı qaydaları, sığortaçının tələb olunan kapitalının müəyyənləşdirilməsi qaydaları, sığortaçıların zərərlik dərəcəsinin müəyyən edilməsi qaydaları, sığorta və ya təkrarsığorta müqavilələri üzrə sığortaçının şəxsi tutumunun yuxarı həddinə dair tələbləri və digər normativ sənədlərin tələblərini rəhbər tutur.

### **6. Yeni və yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərhlərin tətbiqi**

- Yeni və yenidən işlənmiş standartların tətbiqinin təsiri. Yeni və ya yenidən işlənmiş standartlar və onlara dair şərhlərin tətbiqinin 31 dekabr 2017-ci il və 31 dekabr 2016-cı il

**“Xalq Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**

**31 dekabr 2017-ci il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər**

tarixlərinə Mərkəzin maliyyə vəziyyətinə və həmin tarixdə tamamlanan illər üçün əməliyyat nəticələrinə təsiri əhəmiyyətli dərəcədə olmamışdır.

**7. Əsas vəsaitlər**

	Maşın və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Mebel və təsərrüfat inventarları	Cəmi
<b>31 dekabr 2015-ci il tarixinə balans dəyəri</b>	<b>78 132</b>	<b>208 222</b>	<b>42 312</b>	<b>328 666</b>
Daxilolmalar	57 812	24 760	13 624	96 196
Xaricolmalar	(271)	-	(886)	(1 157)
Amortizasiya ayırmaları	(33 118)	(57 037)	(11 010)	(101 165)
<b>31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans dəyəri</b>	<b>102 555</b>	<b>175 945</b>	<b>44 040</b>	<b>322 540</b>
Daxilolmalar	36 290	635 835	1 839	673 964
Xaricolmalar	(9 972)	(87 177)	(185)	(97 334)
Amortizasiya ayırmaları	(32 218)	(97 477)	(9 345)	(139 040)
<b>31 dekabr 2017-ci il tarixinə balans dəyəri</b>	<b>96 655</b>	<b>627 126</b>	<b>36 349</b>	<b>760 130</b>

**8. Qeyri-maddi aktivlər**

	Proqram məhsulları	Lisenzia	İcbari Sığorta Bürosu (haqq)	Cəmi
<b>31 dekabr 2015-c il tarixinə balans dəyəri</b>	<b>601 007</b>	<b>26 400</b>	<b>114 368</b>	<b>741 775</b>
Daxilolmalar	144 491	-	-	144 491
Xaricolmalar	-	-	-	-
Amortizasiya ayırmaları	(96 391)	(4 400)	(20 000)	(120 791)
<b>31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans dəyəri</b>	<b>649 107</b>	<b>22 000</b>	<b>94 368</b>	<b>765 475</b>
Daxilolmalar	59 806	-	-	59 806
Xaricolmalar	-	-	-	-
Amortizasiya ayırmaları	(95 682)	(4 400)	(20 000)	(120 082)
<b>31 dekabr 2017-ci il tarixinə balans dəyəri</b>	<b>613 231</b>	<b>17 600</b>	<b>74 368</b>	<b>705 199</b>

**9. Ehtiyatlar**

	31.12.2017	31.12.2016
Material ehtiyatları	-	10 871
Ehtiyatların dəyərinin azalmasına görə düzəlişlər	-	-
	<b>-</b>	<b>10 871</b>

**10. Sair qısamüddətli debitor borcları**

	31.12.2017	31.12.2016
İşçi heyəti üzrə debitor borcları	39 751	802
Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə debitor borclar	35 236	35 595
Digər qısamüddətli debitor borclar	34 190	-

**“Xalq Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**

**31 dekabr 2017-ci il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər**

**109 176**

**36 397**

**11. Sair qısamüddətli aktivlər**

	<b>31.12.2017</b>	<b>31.12.2016</b>
Gələcək hesabat dövrünün xərcləri	67 017	-
Verilmiş avanslar	-	-
Təhtəhsəb məbləğlər	-	5 650
	<b>67 017</b>	<b>5 650</b>

**12. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri**

	<b>31.12.2017</b>	<b>31.12.2016</b>
Kassada olan nəğd pul vəsaitləri	9 357	21 463
Bank hesablarında pul vəsaitləri	2 508 601	197 940
Bank depozit hesablarındakı pul vəsaitləri	38 252 250	43 659 220
	<b>40 770 208</b>	<b>43 878 623</b>
Bank hesablarında pul vəsaitlərindən:		
• Milli valyutada bank hesabları	27 072	35 661
• Xarici valyutalarda bank hesabları	2 481 529	162 279
	<b>2 508 601</b>	<b>197 940</b>
Bank depozit hesablarındakı pul vəsaitlərindən:		
• Milli valyutada bank hesabları	-	100 000
• Xarici valyutalarda bank hesabları	38 252 250	43 559 220
	<b>38 252 250</b>	<b>43 659 220</b>

**13. Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər**

	<b>31.12.2017</b>	<b>31.12.2016</b>
Təkrarsığortaçı üzrə öhdəliklər	233 442	135 511
Təkrarsığortalı üzrə öhdəliklər	-	-
	<b>233 442</b>	<b>135 511</b>

**14. Sığorta ehtiyatları**

	<b>Qazanılma- mış sığorta haqları ehtiyatı</b>	<b>Baş vermiş, lakin bildirilmə- miş zərərlər ehtiyatı</b>	<b>Bildirilmiş, lakin tənzim- lənməmiş zərərlər ehtiyatı</b>	<b>Əlavə ehtiyatlar</b>	<b>Cəmi ehtiyatlar</b>
31 dekabr 2015-ci il tarixə					
Ümumi ehtiyatların məbləği	(5 654 636)	(1 988 278)	(718 881)	(2 922 304)	(11 284 099)
Təkrarsığortaçıların payı	1 458 351	122 998	19 597	-	1 600 946
Xalis sığorta ehtiyatları	(4 196 285)	(1 865 280)	(699 284)	(2 922 304)	(9 683 153)

**“Xalq Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**

**31 dekabr 2017-ci il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər**

<b>31 dekabr 2015-ci il tarixə xalis sığorta ehtiyatları</b>	<b>(4 196 285)</b>	<b>(1 865 280)</b>	<b>(699 284)</b>	<b>(2 922 304)</b>	<b>(9 683 153)</b>
31 dekabr 2016-cı il tarixə					
Ümumi ehtiyatların məbləği	(5 939 527)	(541 624)	(662 055)	(2 086 213)	(9 229 419)
Təkrarsığortaçıların payı	276 791	92 558	-	-	369 349
Xalis sığorta ehtiyatları	(5 662 736)	(449 066)	(662 055)	(2 086 213)	(8 860 070)
<b>31 dekabr 2016-cı il tarixə xalis sığorta ehtiyatları</b>	<b>(5 662 736)</b>	<b>(449 066)</b>	<b>(662 055)</b>	<b>(2 086 213)</b>	<b>(8 860 070)</b>
31 dekabr 2017-ci il tarixə					
Ümumi ehtiyatların məbləği	(5 081 505)	(831 155)	(78 500)	(345 491)	(6 336 651)
Təkrarsığortaçıların payı	520 257	34 406	-	-	554 663
Xalis sığorta ehtiyatları	(4 561 248)	(796 749)	(78 500)	(345 491)	(5 781 988)
<b>31 dekabr 2017-ci il tarixə xalis sığorta ehtiyatları</b>	<b>(4 561 248)</b>	<b>(796 749)</b>	<b>(78 500)</b>	<b>(345 491)</b>	<b>(5 781 988)</b>

**Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi**

	<b>31.12.2017</b>	<b>31.12.2016</b>
Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi	3 078 082	823 082
	<b>3 078 082</b>	<b>823 082</b>

**15. Qarşısılınma tədbirləri fondu**

	<b>31.12.2017</b>	<b>31.12.2016</b>
Qarşısılınma tədbirləri fondu	60 958	-
	-	-
	<b>60 958</b>	<b>-</b>

**16. Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər**

	<b>31.12.2017</b>	<b>31.12.2016</b>
Vergi öhdəlikləri	-	-
Sosial sığorta öhdəlikləri	-	-
	-	-

**17. Qısamüddətli kreditör borcları**

	<b>31.12.2017</b>	<b>31.12.2016</b>
Əmək haqqı üzrə qısamüddətli kreditör borclar	-	-
Təhtə hesab şəxslərlə hesablaşmalar üzrə	-	-
Digər xidmətlər üzrə qısamüddətli kreditör borcları	24 734	15 606
	<b>24 734</b>	<b>15 606</b>

**18. Sair qısamüddətli öhdəliklər**

	<b>31.12.2017</b>	<b>31.12.2016</b>
Gələcək hesabat dövrünün gəlirləri	38 966	-

**“Xalq Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**

**31 dekabr 2017-ci il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər**

Alınmış avanslar	-	-
	<b>38 966</b>	<b>-</b>

**19. Səhmdar kapital**

	Səhmlərin sayı (ədəd)	Səhmin nominal dəyəri (manat)	Adi səhmlər (manat)	İmtiyazlı səhmlər (manat)	Cəmi səhmdar kapitalı (manat)
<b>31 dekabr 2015-ci il tarixinə</b>	<b>7 390 000</b>	<b>4.40</b>	<b>32 516 000</b>	<b>-</b>	<b>32 516 000</b>
2016-cı ildə Səhmlərin nominal dəyərinin xalis mənfəət hesabına artırılması		0.93	6 872 700	-	6 872 700
<b>31 dekabr 2016-cı il tarixinə</b>	<b>7 390 000</b>	<b>5.33</b>	<b>39 388 700</b>	<b>-</b>	<b>39 388 700</b>
2017-ci ildə Səhmlərin nominal dəyərinin xalis mənfəət hesabına artırılması		0.72	5 320 800	-	5 320 800
<b>31 dekabr 2017-ci il tarixinə</b>	<b>7 390 000</b>	<b>6.05</b>	<b>44 709 500</b>	<b>-</b>	<b>44 709 500</b>

**20. İnvestisiya gəlirləri**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Banklardakı depozit hesabları üzrə faiz gəlirləri	913 349	1 995 633
SOCAR istiqrazları üzrə faiz gəlirləri	259 181	-
	<b>1 172 530</b>	<b>1 995 633</b>

**21. Fövqəladə gəlirlər**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
İşçi həyat sığortasının xitamından daxilolmalar	32 852	-
Məzənnə fərqlərindən gəlirlər	-	5 379 848
Franşiza üzrə gəlirlər	5 880	-
Digər gəlirlər	19 310	-
	<b>58 042</b>	<b>5 379 848</b>

**22. Sair əməliyyat xərcləri**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Qarşısılınma tədbirləri fonduna ayırmalar	(24 531)	(280 242)
İcbari sığorta növlərinə İSB-na ayırmalar	(122 544)	-
Müəssisənin əmlakının və işçilərinin sığortası üzrə xərclər	-	(101 089)
	<b>(147 075)</b>	<b>(381 331)</b>



**“Xalq Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**

**31 dekabr 2017-ci il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər**

**23. İşlərin aparılması xərcləri**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Əmək haqqı xərcləri	(2 072 378)	(1 918 374)
Sosial sığorta ayırmaları	(453 329)	(418 743)
Sığorta vasitəçilərinə komissiyon muzzdlar	(138 319)	(66 440)
Amortizasiya ayırmaları - əsas vəsaitlər	(139 040)	(101 165)
Amortizasiya ayırmaları – qeyri-maddi aktivlər	(120 082)	(120 791)
Bank xidməti	(42 530)	(60 285)
Reklam	(72 867)	(205 278)
Ezamiyyət	(2 184)	(3 136)
Təsərrüfat xərcləri	-	(27 107)
Ofis xərcləri	(81 328)	(31 801)
Rabitə xərcləri	(50 620)	(66 265)
İcarə	(429 772)	(441 124)
İşçilərin ixtisasartırmasına xərclər	(3 596)	(5 217)
Blankların hazırlanması	-	(6 237)
Nəqliyyatın saxlanması	(66 364)	(75 515)
Məsləhət, hüquq və audit xidmətləri	(219 121)	(172 299)
Digər xərclər	(148 073)	(164 808)
	<b>(4 039 603)</b>	<b>(3 884 585)</b>

**24. Fövqəladə xərclər**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Məzənnə fərqiindən zərər	(1 118 537)	
Əsas vəsaitlərin satışından zərərlər	(39 071)	-
Digər fəvqəladə xərclər	(45 442)	(25 783)
	<b>(1 206 050)</b>	<b>(25 783)</b>

**25. Mənfəət vergisi**

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Cari mənfəət vergisi xərci	(376 841)	(1 339 003)
Təxirə salınmış vergi xərci	-	-
<b>İl üzrə mənfəət vergisi xərci</b>	<b>(376 841)</b>	<b>(1 339 003)</b>

MHBS və Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi arasındakı fərqlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının hazırlanması və mənfəət vergisinin hesablanması çərçivəsində aktiv və passivlərin balans dəyəri arasında müvəqqəti zaman fərqləri əmələ gəlir. Bu müvəqqəti zaman fərqləri üzrə dövrüyyələrin vergi təsiri göstərilir və 20% (2016-cı il- 20%) dərəcəsində qeydə alınır. Hazırkı maliyyə hesabatlarına qeyd olunan fərqlərin təsiri olmadığından təxirə salınmış vergi aktivləri və ya öhdəlikləri hesablanmamış və nəzərə alınmamışdır.

## **“Xalq Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**

### **31 dekabr 2017-ci il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər**

#### **26. Səhm üzrə mənfəət**

Cəmiyyətin səhm üzrə mənfəəti potensial olaraq azaldılmış adi səhmlərə malik deyildir. Buna görə, səhm üzrə azaldılmış mənfəət səhm üzrə əsas mənfəətə bərabərdir.

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
<b>İl üzrə xalis mənfəət</b>	<b>1 461 820</b>	<b>5 333 528</b>
<b>Dövriyyədə olan adi səhmlərin orta çəkili sayı (ədəd)</b>	<b>7 390 000</b>	<b>7 390 000</b>
<b>Adi səhm üzrə mənfəət (səhm üzrə manatla)</b>	<b>0.20</b>	<b>0.72</b>

#### **27. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar**

Hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, tərələrdən biri digərinə nəzarət edə bilsin, onunla eyni qrupun nəzarəti altında olsun və ya maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı məsələlər üzrə qərar qəbul edərkən ona təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa diqqət yetirilir.

Cəmiyyət özünün maliyyə vəsaitlərinin əhəmiyyətli hissəsini əlaqəli tərəf olan “Xalq Bank” ASC-də yerləşdirmişdir. Həmin bankdakı depozit hesablar üzrə cəmiyyətin 2017-ci ildə 609927 manat, 2016-cı ildə isə 1468057 manat faiz gəlirləri olmuşdur.

#### **28. Risklərin idarə edilməsi**

Cəmiyyət daxilində risklərin idarə edilməsi funksiyası maliyyə riskləri (kredit riski, bazar riski, coğrafi risklər, valyuta riski, likvidlik riski və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd, bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

##### ***Kredit riski***

Cəmiyyətin kredit riski konsentrasiyası üçün potensial müzakirə mövzusu olan maliyyə aktivləri pul və debitor borclarından ibarətdir. Cəmiyyətin pul depozitləri mütəbər maliyyə idarələrində yerləşdirilmişdir.

##### ***Bazar riski***

Cəmiyyət bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz, valyuta və pay alətləri üzrə açıq mövqələr ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bazarda daha əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verdiyi halda müəyyən edilmiş limitdən artıq zərərlərin yaranmasının qarşısı alınır. Qəbul edilmiş normalar ilə uzunmüddətli borcların bazar dəyəri onların daşınan dəyərlərilə dəyişə bilər.

##### ***Faiz dərəcəsi riski***

Cəmiyyətin bir çox borcları təyin olunmuş marağı ifadə edir. Bu borclarla əlaqəli marağ xərcləri sığortalanmamışdır. Rəhbərlik inanır ki, marağ normalarının daimi olmamasından irəli gələn bazar qiymətlərinə dəyişikliklər əhəmiyyətli xarakter daşımır.

**29. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr**

Hesabat tarixindən sonrakı dövrdə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərən hadisələr baş verməmişdir.